

п р с т у ф х ц ч ш щ ъ ь ю я

П и п и

П а п а

П п

Пип и Пап

Пип и Пап са неразделни приятели. Пип е пиле, а Пап – пате. През деня те играят заедно. Намери ли Пип просено зърно, дели го с Пап. Зърне ли Пап детелинка, пази я за Пип. Само до пълното котле Пап спира сам. За миг смело се гмурка. Наоколо летят пръски.

– Ела, Пип! – радостно кряка патето.

Пип иска, но как да приеме поканата?

– Не сега, Пап! Тъкмо днес не искам да се мокря. Някой друг път...

Пепа
Петър

Родопи
Пирин

Плиска
Созопол

път
пътник
пътка

порой
порои

П

П П П П П П П П
Пая Папа Пламен Пипи
Пип и Пап са приятели.

а б в г д е ж з и й к л м н о

Ф ф

фла / фле / фли / фло
фра / фре / фри / фро

Ейфи

Ейфи е малък елф. Домът му е едно
пре|лестно| алено| лале.

Днес той е с добро на|стро|е|ние|. И как да не
е радостен – има си арфа! Колко пре|красно
е денят ти да дойде и да си отиде с музика!

Край лалето поспря при|ятел|ката на Ейфи
– феята, със златната си флейта.

– Ела, мила фею! Не мога да си намеря
място от радост! Имам си арфа!

И над пъ|страта| поляна за|треп|тя
при|каз|на мелодия.

ф а р

ф о н т а н

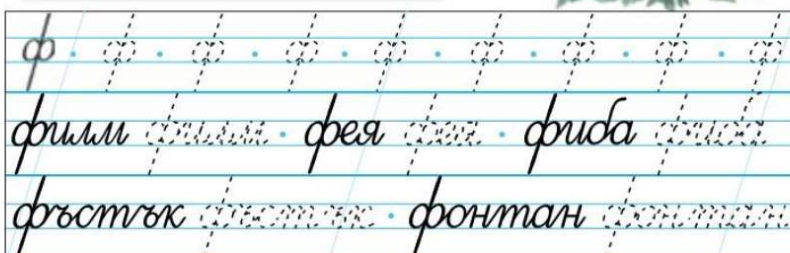
елф – приказен герой

фи|ли|я

фи|ли|и

фу|ни|я

фу|ни|и

п р с т у ф х ц ч ш щ ъ ь ю я

Шу шу

щ а й г а

Свищов
Пещера

сън
сънища

път
пътища

Гушерче

Беше горещ летен ден. Живко излезе навън. Вкъщи беше горещо. Не помагаха ни завеси, ни щори. Но и в двора беше същото. Да се чудиш къде да се скриеш от жегата!

Внезапно откъм щайгата нещо шавна. Едно гушерче се стрелна и се шмугна в мащерката до зида. Но не остана дълго в скривалището си. Плъзна се по камъка, напечен от слънцето. Личеше, че му е хубаво на припека.

припек – място, където слънцето силно пече

Шу

Шу . Шу . Шу . Шу . Шу . Шу . Шу . Шу
Велко се завръща в бащината къща.

**Щом от нищо нещо правиш,
запомни – ще се прославиш!**

а б в г д е ж з и й к л м н о

Ю ю

ю т и я

з ю м б ю л

к о м п ю т ъ р

Любопитното тюленче

Живееше на Южния полюс едно любопитно тюленче. Казваше се Люлю. То бързаше да опознае света и пъхаше нослето си навсякъде. Ходеше след възрастните и питаше за щяло и нещяло.

– Не им ли дотяга на белите мечки все в бяло да ходят? Какво друго, освен риба, има в менюто за тюлени? А някой ял ли е поре от дюли? Какъв вкус има? На риба ли?...

Ама че досадно тюленче! Възрастните любезно даваха вид, че са много заети. Но Люлю не се отказваше. Може би Големият морж ще му каже как да намери ключа за истинско приключение.

Ю

ю	ю	ю	ю	ю	ю	ю	ю	ю	ю	ю
юг	юни	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли
юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли
юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли	юли

юни

дюни

юли

дюли

юг

южен

Любка се любува на люляка.

п р с т у ф х ц ч ш щ ъ ъ ю я

Юлето и дюлите

Юлето се роди преди седем години. Тогава баща ѝ засади в двора дюлево дръвче. И тази есен едри дюли грейнаха като слънца сред листата.

Една сутрин мама Люси откъсна няколко дюли. Изми ги и започна да ги стърже с рендето. Юлето тайничко я наблюдаваше.

– Ей, Любопитке, след малко ще варя конфитюра. Няма ли да ми помогнеш! – рече майка ѝ.

Конфитюр от дюли ли? Нали с него мама Люси прави любимите ѝ кифлички! Юлето не скокна, а направо полетя да помогне на мама.

Ю ю

Юри
Юлия

Люба
Людмила

Юндола
Люлин

Ю

Ю	.	.	.	.	.	.
Юри	Юри	Юлия	Юлия			
Юлиян включи компютъра.						

На екскурзия из България

Ася живее с родителите си в Белгия. От няколко дни е в София. Гостува на баба Мария и на дядо Боян.

В неделя тримата тръгват на екскурзия. Ще се отбият в красивия град Смолян. Ще посетят Троян и Трявна. Ще видят как изгрява слънцето над хълма Царевец. Ще се насладят на дивния залез над река Янтра.

А в сряда вече ще са на морския бряг. Ще ходят боси по топлия пясък. Ще ловят риба във водите на Камчия.

Лятото е дълго. Няма да се върнат в столицата, докато не пребродят цяла България.

- Името на кой град не е споменато в текста?

☐ Трявна ☐ Велико Търново
☐ Троян ☐ Смолян ☐ София

- В коя река ще ловят риба героите от разказа?

- Край брега на коя река ще се дивят на красивия залез?

☐ Марица ☐ Искър
☐ Осъм ☐ Янтра

- За кое кътче от България ти се иска да разкажеш?

В гнездото

Силен нощен вятър огъна клоните на старите дървета. Те изпрацяха. Гнездото на заспалата птица се наклони. Едно голокрило птиченце тупна на земята и жално записука. Разтревожена, изхвъркна майката. Втурна се да го дири наоколо.

– Де си, мое чедо? – сякаш питаше тя.

Блесна светкавица. Огря поляната. Птицата съзря рожбата си. За миг я грабна и я повдигна към топлото гнездо.

Закапах едри дъждовни капки. Двете птиченца се навряха под мекото майчино крило. Тихо затвориха очи.

Майката остана будна, с разперени криле над тях.

Ангел Каралийчев

съзря – съгледа, забеляза

- Защо е толкова разтревожена птицата?
- Отбележи **верния** отговор.

Майката остава будна цяла нощ:

- ☐ защото е разтревожена за рожбите си
- ☐ защото е изплашена от бурята
- ☐ защото пази гнездото си

- Открий в разказа и прочети как е описана нощната буря.
- Препиши народната мъдрост.

Майчица – матна сеница.

Сливи за смет

Един селянин намислил да ожени сина си за добро и работно момиче. Натоварил кола със сливи. Тръгнал по селата да ги продава.

– Хайде, сливи за смет, сливи за смет! – викал селянинът и карал колата по улиците.

Разбързали се жени, моми, баби да метат къщите. Надпреварвали се коя повече смет да събере, та повече сливи да вземе. Една носи цял чувал, друга – крина, трета – престилка. Носят и се хвалят:

– Я погледнете колко смет събрах из къщи! Добре, че дойде такъв глупав сливар, да му я дам за сливи!

Селянинът вземал смет, давал сливи.

По едно време дошло хубаво момиче. То стискало смет в кърпа.

– Е, хубава девойко, много малко си събрала – казал сливарят. – За толкова смет какви сливи ще ти дам?

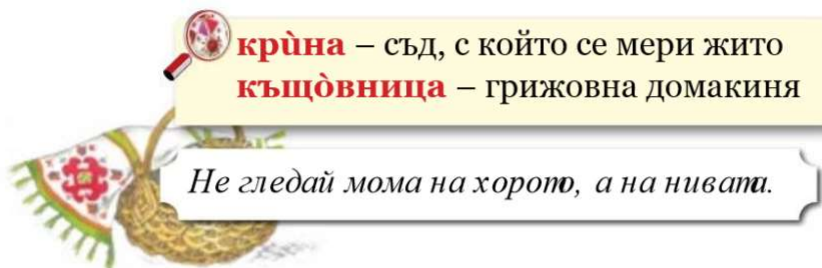

– Нямаме повече, чичко, никак нямаме. Тая смет не е от нашата къща. Дадох ми я съседите, дето им помагах да метат.

Като чул това, сливарят много се зарадвал.

– Такова чисто и работливо момиче, което не държи смет вкъщи, ще бъде най-добра къщовница за моя син – рекъл си той и го взел за снаха.

Българска народна приказка

- Кое според теб е вярното? Отбележи.

В селото настанала суматоха, защото:

- ☐ всеки се срамил, че има смет в дома си
- ☐ жените искали да изгистят хубаво къщите си
- ☐ всички много обигали сливи
- ☐ стопанките искали да полугат сливи без пари

- Отбележи в илюстрацията към приказката кой е най-работлив от всички. Започни от него с и подреди останалите.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

- Глупав човек ли е сливарят?
- Довърши народната мъдрост с думите *краси* и *грози*.

Преразказвам устно кратка приказка

Преразказвам – предавам със свои думи чужд текст.

1. Прочети приказката.

Гузен негонен бяга

В едно село на един селянин откраднали пари. Събрали се селяните от цялото село на мегдана да измислят как да уловят крадеца. Изведнъж един селянин извикал:

– Братя, гледайте! Шапката на крадеца гори!

Тогава един момък бързо грабнал шапката от главата си и я хвърлил на земята. Така се издал крадецът.

Българска народна приказка

мегдан – селски площад

● Кой човек е гузен? Отбележи **невярното**.

който знае, че е сторил нещо нередно

който е страхлив

който знае какво е направил, но иска да скрие стореното

Чичо Пейо

Качил се чичо Пейо на кобилата си и тръгнал за града. Пътят му минавал между градините и над главата му се надвесили клони, отрупани с узрели череши.

Спрял кобилката си чичо Пейо, опрял краката на стремената, поизправил се малко и почнал да бере. Бере, яде, бере, яде и си мисли: „Както съм сега, да има някой да каже на кобилката „Дий!“ – ще падна да се пребия.“

Както си мислил чичо Пейо, тъй, без да иска, казал:
– Дий!

Кобилката тръгнала и чичо Пейо се намерил на земята.

Елин Пелин

стреме – стъпало отстрани на седлото, в което ездачът си слага крака

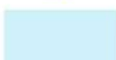
- Защо паднал чичо Пейо?
- Как завършва случката? Отбележи.

☐ смешно ☐ тъжно ☐ щастливо ☐ неочаквано

- Препиши най-интересния момент от случката.

- Разкажи устно веселата случка.

В ГНЕЗДОТО

Силен нощен вятър огъна клоните на старите дървета. Те изпращяха. Гнездото на заспалата птица се наклони. Едно голокрило птиченце тупна на земята и жално записука. Разтревожена изхвъркна майката. Втурна се да го дири наоколо.

– Де си, мое чедо? – сякаш питаше тя.

Блесна светкавица. Огря поляната. Птицата съзря рожбата си. За миг я грабна и я повдигна към топлото гнездо.

Закапах едри дъждовни капки. Двете птиченца се навряха под мекото майчино крило. Тихо затвориха очи.

Майката остана будна, с разперени криле над тях.

Ангел Каралийчев

голокрило – с голи криле
дири – търси
де си – къде си
съзря – видя

- Какви картини си представяш, докато четеш текста?
- Кои думи показват как се чувства майката?
- Защо тя остава будна цялата нощ?
- По какво птицата от разказа прилича на твоята майка?

ПРИКЛЮЧЕНИЕ ГОЛЯМОТО ПРИКЛЮЧЕНИЕ ГОЛЯМОТО ПРИКЛЮЧЕНИЕ

КАКВО НАЙ ОБИЧА ТИГЪРЧЕТО

Веднъж, преди много години, срещнах едно тигърче. То беше съвсем слабичко.

– Горкото тигърче! – извиках аз. – Та ти си съвсем слабичко! Искаш ли да похапнеш малко кокали?

– Не, благодаря! – отвърна тигърчето. – Не обичам кокали. Аз ям думи и затова обичам приказки. От тях надебелявам.

– С приказки ли?!

– Да. Ако ми разкажеш няколко приказки, ще стана много дебело. Само че приказките трябва да са хубави. От лошите ме заболява коремът.

Вижте, тигърчето беше слабо, съвсем слабичко. Започнах да му разказвам приказки и то ставаше все по-дебело

и по-дебело,
и по-дебело,
и по-дебело...

Доналд Бисет

- От какво надебелява тигърчето?
- Защо го заболява коремът?
- Ако срещнеш тигърчето, коя приказка ще му разкажеш, за да стане още по-дебело и силно?

Ани и Роси всяка вечер играеха заедно в градинката пред жилищния блок. Тази вечер Роси изнесе новата си топка. Двете приятелки застанаха една срещу друга и започнаха да я подхвърлят.

По широката улица в двете посоки преминаваха автомобили.

По едно време Ани хвърли топката високо и силно. Тя прелетя и се затъркаля.

Роси хукна след топката. Настигна я по средата на улицата. Наведе се, взе я и когато се изправи, две ръце я повдигнаха. Озова се в прегръдките на майка си.

„Защо ли е така бледо лицето на мама?“ – учуди се Роси.

Тогава видя спрелия до тях автомобил. Шофьорът беше подал глава през прозореца и се караше за нещо на майка ѝ.

В този миг Роси разбра, че е направила нещо повече от обикновена пакост.

Изведнъж я достраша, скри лицето си в прегръдката на майка си и заплака с глас.

По Иван Планински

- Къде си играели двете приятелки?
- Защо пребледняла майката на Роси?
- Защо Роси се разплакала?

Отишла Кума Лиса у Щъркела на гости.

– Добър ден, Щъркелчо!

– Добре дошла, Лисанке!

– Как си?

– Добре съм. А ти как си?

– И аз съм добре. Изморих се, изгладнях по пътя.

– Седни да те гостя с млечице.

И сипал Щъркелът млечице в едно тясно гърненце.

Обикаляла Лиска отсам, обикаляла оттатък, опитва тъй, опитва инак – муцунката ѝ не влизала.

А Щъркелът се подсмивал:

– Да ти е сладко, Лисанке!

– Да ти се връща, Щъркелчо! – отговорила Лисана и гладна си отишла.

На другия ден Щъркелът отишъл у Лисицата на гости.

– Как си? – попитала го Лисана.

– Добре съм. Изморих се, изгладнях по пътя.

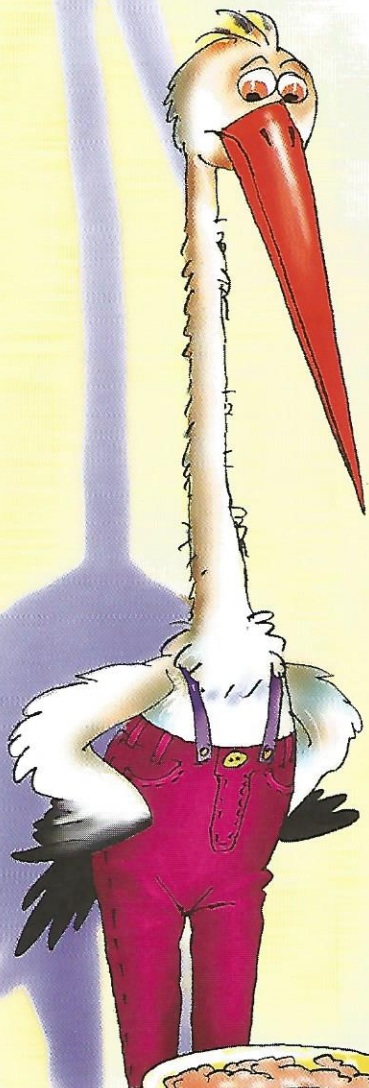
– Седни да си почиваш. Ще ти сложа да хапнеш.

И му сипала рядка каша в широка чиния. Тракал, тракал с клон Щъркелът – нищо не можал да глътне. Станал от трапезата. Тръгнал си.

– Да ти е сладко, Щъркелчо! – рекла Кума Лиса.

– Така-така-така! – отвърнал Щъркелът. –
Както гостих, тъй ме гостиха.

Ран Босилек

- Как разбираш думите „Както гостих, тъй ме гостиха“?
- Какъв съвет ще дадеш на героите?

Изиграйте приказката като театър.

Един селянин отишъл в града да работи и спечелил жълтици. Решил да се прибере у дома. Минал през пазара, за да купи подаръци на жена си и на децата си. Там видял старец, който викал:

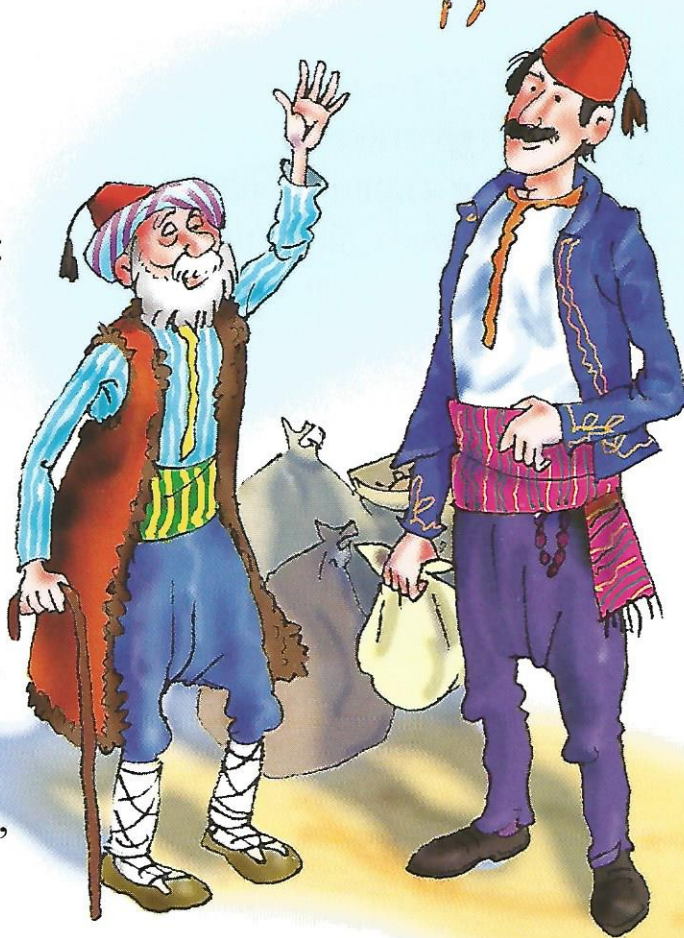
– Който ми даде една жълтица, ще му дам два ценни съвета!

Селянинът отишъл при стареца и му рекъл:

– Вземи тази жълтица и ми кажи ценните си съвети.

– Ето ти моите съвети: през зимата дърва ще събираш, а през лятото – трева. Това ще ти стига, за да преживяваш.

Селянинът се върнал в своето село и купил магаре. Всеки ден събирал дърва, продавал ги и така изкарал зимата.

Минала пролетта. Настъпило лятото. Селянинът започнал да коси трева. Както косял, видял нещо желязно. Издърпал го, а то се оказало дръжка на казан, пълен с жълтици.

Селянинът вдигнал ръце към небето и се провикнал:

– През зимата събирах дърва и преживявах. През лятото събирах трева и намерих казан със злато. Значи: който се труди, и имане намира.

Турска народна приказка

- Какви съвети дал старецът?
- Как постъпил селянинът?
- Какво намерил той през лятото?
- Какво научи от приказката?

ЗАЙКО МУЗИКАНТ

Засвирил Зайко веднъж на кларнет. Пискливи звуци се понесли навред. Но си казал:

– Не съм за кларнетист! На китара ще свиря, да ме викат на бис.

Приседнал до едни трънки и опънал струните тънки.

– Не – казал, – не свиря добре. Ще се науча да бия дайре.

Заудрял Зайко силно дайретото. Ала след малко си рекъл:

– Ето че дайре да бия, не съм надарен. Саксофон хубав ми дайте на мен!

Взел саксофона Зайко и го надул.

– Олеле, от този мой саксофон не излиза верен ни един тон. Ще го сменя с акордеон.

От инструмент на инструмент се прехвърлял Зайко всеки момент.

Тичал все нови инструменти да дири и на нищо не се научил да свири.

Радоу Киров

- На какви музикални инструменти се опитвал да свири Зайко?
- Защо не се научил да свири?
- Какво е нужно на героя, за да стане добър музикант?

ТРИТЕ ПЕПЕРУДИ

Имало едно време три пеперуди – бяла, червена и жълта. Всеки ден те танцували под топлите лъчи на слънцето, летели от цвят на цвят. Но веднъж завалял проливен дъжд. Намокрили се пеперудите и затърсили къде да се скрият. Стигнали до бялата лилия и я помолили:

– Разреши ни да се скрием от дъжда.

Лилията им отвърнала:

– Ще скрия само бялата пеперуда, защото прилича на мен.

– Щом не искаш да подслониш моите сестри, и аз няма да се скрия при теб – казала бялата пеперуда.

Долетели пеперудите до червеното лале и го помолили за подслон. Лалето отвърнало, че ще скрие само червената пеперуда, защото прилича на него.

Стигнали пеперудите до жълтата роза и я замолили:

– Скрый ни от дъжда.

– Ще скрия само жълтата пеперуда.

– Щом не искаш да подслониш моите сестри – казала жълтата пеперуда, – и аз няма да се скрия при теб.

Чуло ги слънцето и се зарадвало: има на света истинско приятелство! Прогонило дъжда, изсушило крилата на пеперудите и те отново полетели.

Немска народна приказка

като стрела –
много бързо

- Коя пеперуда при кое цвете потърсила подслон?
- Защо пеперудите никъде не се скрили?
- Какво направило слънцето накрая?

Прочетете приказката по роли. Изиграйте я като театър.

Имаше три момиченца – три сестрички. Те винаги бяха заедно и не се разделяха.

Дойде пролетта. Трите момиченца изтичаха на поляната.

Не видяха кога на небето се появиха тъмни облаци. Задуха студен вятър. Закапаха едри капки. Момиченцата побягнаха уплашени.

Но изведнъж в тревата пред тях израсна голяма гъба. Под нея стоеше старец със зелена брада.

– Пусни ни под твоя чадър, дядо – замолиха се момиченцата. – Дъждът ще ни намокри. Много ти се молим!

Старецът се усмихна: „Тези деца са научили много хубава дума. Те казват „моля“. Ще ги пусна“.

Трите сестрички се сгушиха под гъбата.

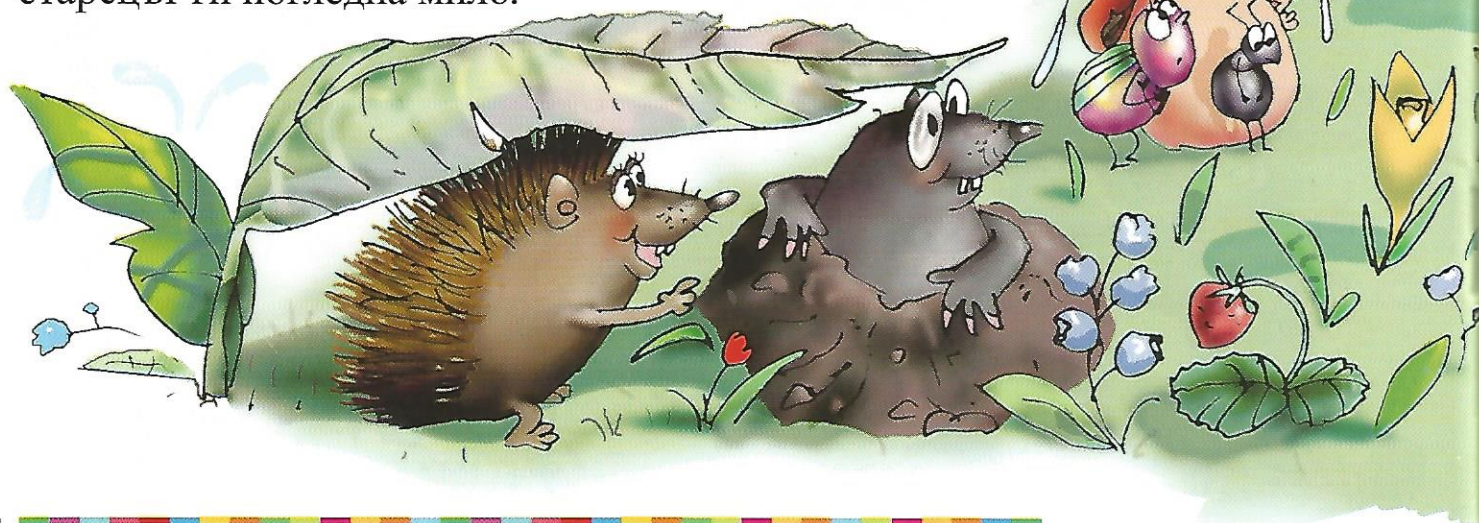
– Благодаря, дядо! – казаха те.

Старецът пак се усмихна: „Я виж, те знаят още една хубава дума – „благодаря“. И попита:

– А вие, момиченца, не се ли досетихте кой съм аз? Аз съм Дядко Зеленобрадко, пазачът на гъбите.

– Не се досетихме, дядко. Извинявай!

„Ето и третата хубава дума – „извинявай“ – старецът ги погледна мило.

• Кои са трите хубави думи? Кога ги използваш? Дай примери.

Скоро дъждът спря. Слънцето грейна
като златно глухарче.

Сестричките изскочиха изпод гъбата.

– Ох, дядо! Ако не беше ни помогнал,
целите щяхме да се намокрим!

– Така е. Но вие знаете три хубави думи:
„моля“, „благодаря“ и „извинявай“ – рече
старецът, – и сами си помогнахте.

По Таня Касабова

КУМА ЛИСА И КОСЕ БОСЕ

Направило си Косето Босето гнездо. Снесло си яйчица.

Дошла Кума Лиса под гнездото и рекла:

– Косе Босе, дай ми едно яйчице!
Дойдоха ми тате и мама на гости.

Косето ѝ дало едно яйчице.

На другия ден пак дошла Кума Лиса и рекла:

– Косе Босе, дай ми яйчице.
Дойдоха ми кака и бате на гости.

Косенцето пак ѝ дало.

Днес тъй, утре тъй – останало само едно яйчице. Дошла пак Кума Лиса и рекла:

– Косе Босе, дай ми яйчице!

– Нямам, Лиске – отговорило Косето.

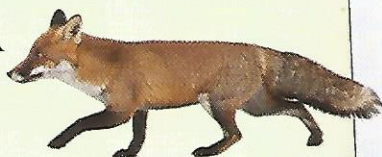
– Като нямаш, тебе ще изям!

34

35

ЛИСИЦА

Лисицата е хищник. Прилича на вълка, но е по-малка от него. Тялото ѝ е покрито със сива или жълтеникава козина. Лапите и ушите ѝ са черни. Краката на лисицата са къси, затова тя не

6

може да бяга дълго. Провира се през храстите и ходи безшумно.

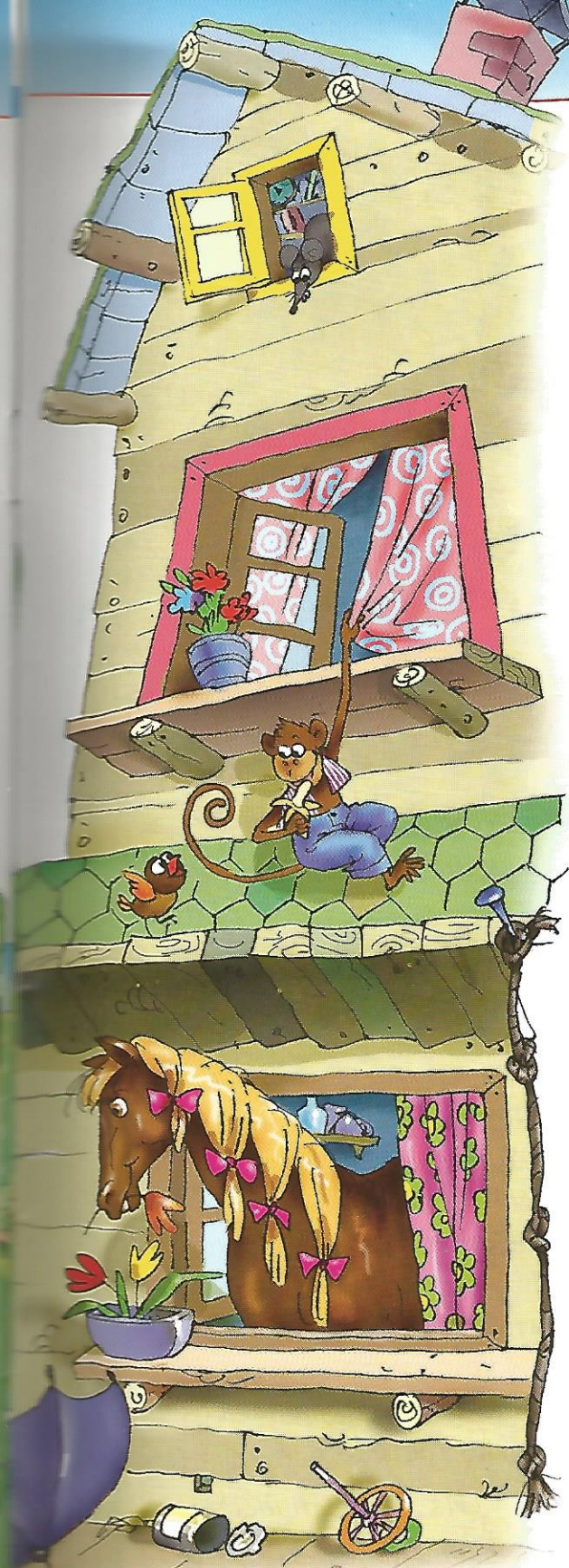
Лисицата може да плува и да се катери по скали. Излиза за храна нощем. Служи си с много хитрости. Често се преструва на умряла, за да се приближи до плячката си.

Лисицата живее до 15 години.

Детска енциклопедия

7

ПИПИ ТРЪГВА НА УЧИЛИЩЕ

Томи и Аника, естествено, ходеха на училище. Винаги, когато поемаха към училище, те поглеждаха с копнеж към Вила Вилекула. Как биха предпочели да си поиграят с Пипи! Ако поне и Пипи ходеше на училище, щеше да бъде по-поносимо.

– Представи си колко весело бихме прекарвали на връщане от училище – каза Томи.

– Да, пък и на отиване – добави Аника.

– Освен това там не се стои кой знае колко време – продължи Томи. – Само до два часа.

– Да, пък си имаме и ваканция – добави Аника.

Пипи седеше на ниско столче, потопила крака в легена, и ги миеше. Тя не продума. Но изведнъж решително изсипа цялата вода от легена на пода.

– Несправедливо е! – каза строго Пипи. – Съвсем несправедливо е! Не мога да понеса това! Вие ще имате ваканция. А аз, какво ще имам аз? – гласът на Пипи прозвуча тъжно. – Никаква ваканция! Това не може да продължава така! От утре тръгвам на училище.

Томи и Аника заръкопляскаха от възторг.

По Астрид Линдгрен

- Защо Пипи решава да тръгне на училище?
- Кое е несправедливо според нея?
- Разкажи на Пипи за твоето училище.

ПРИКЛЮЧЕНИЕ

ГОЛЯМОТО ПРИКЛЮЧЕНИЕ

ГОЛЯМОТО ПРИКЛЮЧЕНИЕ

